

تا جشنواره

رقابت ۱۰اثر خارجی و ۲۰اثر داخلی در بخش مسابقه بین‌الملل تئاتر فجر

هیچ کارگردان شاخص خارجی نداریم

● **شرق**: در میان فهرست ۳۰ نمایش راه‌یافته به بخش مسابقه بین‌الملل سی‌وپنجمین دوره تئاتر فجر، عنوان کارگردان شناخته‌شده‌ای از کشورهای خارجی دیده نمی‌شود، اما می‌توان دراین‌بین بر حضور بیش از ۱۰ چهره داخلی تأکید کرد.

در این فهرست می‌توان شاهد حضور نمایش‌هایی به کارگردانی مسعود رایگان، پارسا پیروزفر، حسین پاکدل، حمید پورآذری، سیامک احصایی، کیومرث مرادی، آتیلا پسیانی، نیما دهقان، آزاده انصاری، آرون دشت‌آرای و... بود.

همچنین از کشورهای بنام تئاتری نیز آثاری از کشورهای فرانسه، هلند، لهستان و ژاپن حضور دارند.

دبیرخانه جشنواره تئاتر فجر اسامی ۳۰ نمایش راه‌یافته به بخش مسابقه بین‌الملل سی‌وپنجمین جشنواره تئاتر فجر را اعلام کرد.

به نقل از روابط‌عمومی سی‌وپنجمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، ۳۰ نمایش در بخش مسابقه بین‌الملل اجرا می‌شوند که از این میان، ۱۰ اثر خارجی، یک اثر تولید مشترک از ایران و هلند و ۱۹ اثر از ایران به رقابت می‌پردازند.

دبیرخانه این دوره از جشنواره با تشکر از تمامی گروه‌های شرکت‌کننده، اسامی نمایش‌های شرکت‌کننده در بخش مسابقه بین‌الملل را به شرح ذیل اعلام کرد:

نمایش «از زیرزمین تا پشت‌بام» به نویسندگی «مehین صدری» و کارگردانی «افسانه ماهیان» از تهران، نمایش «اسب‌ها ایستاده می‌میرند» به نویسندگی و کارگردانی «حسن عابدی» از بجنورد، نمایش «آنجا» به نویسندگی و کارگردانی «جواستر امکرن» از نروژ، نمایش «بیستون می‌تازد» به نویسندگی و کارگردانی «امین رضایی‌اردانی» از مشهد، نمایش «تو ماهی نیستی» به نویسندگی و کارگردانی «میهران توماسیان» از ترکیه، نمایش «جاودانگی» اثری گروهی به کارگردانی «نیما دهقان» از تهران، نمایش «چی» به نویسندگی «کیوان میرحمدی» و کارگردانی «صادق نصیری» از یزد، نمایش «خانه ابری» به نویسندگی مشترک «نشیمنه نوروزی و محمدزمان فواجویی» و کارگردانی مشترک «سیامک احصایی و حمید پورآذری» از تهران، نمایش «خوشبختی‌های کوچک سوک‌شدن» به نویسندگی مشترک «نادر برهانی‌مردن و فرهاد امینی» و کارگردانی «آزاده انصاری» از تهران، نمایش «در اعماق» به نویسندگی «ماکسیم گورسکی» و کارگردانی «دیوید دوویش ویلی» از گرجستان، نمایش «درباره تصویری که از من داری تجدیدنظر کن» به نویسندگی «نغمه ثمنینی» و کارگردانی «آرون دشت‌آرای» کار مشترک ایران – هلند، نمایش «دستاری که بر پیکر اسب پیک در راه در عجب راهی، دی و روز مسخ پیک ماند، تا در راه دستاری خونین شود» به نویسندگی و کارگردانی «جواد صداقت» از بوشهر، نمایش «دیاپولیک: رومنو و زولیت» به نویسندگی «محمد چرمشیر» و کارگردانی «آتیلا پسیانی» از تهران، نمایش «راهبان معبد وانگ» به نویسندگی «محمدرضا کوهستانی» و کارگردانی «احمد سلیمانی» از تهران.

نمایش «روای یک شب نیمه تابستان» به نویسندگی «باقر سروش (ولیم شکسپیر)» و کارگردانی «مصطفی کوشکی» از تهران، نمایش «روان‌پریشی» به نویسندگی «سارا کین» و کارگردانی «ساکانتاموشولی» از گرجستان، نمایش «سفید» به نویسندگی و کارگردانی «کوکونله» از ژاپن، نمایش «شاخص» به نویسندگی «فواد کوچی» و کارگردانی «مایکل آدورتیو» از فرانسه.

نمایش «صوراسرافیل» به نویسندگی «سیاوش پاکراه» و کارگردانی «عامر مسافرآستانه» از تهران، نمایش «فرشته مرگ» به نویسندگی و کارگردانی «مسعود رایگان» از تهران، نمایش «کابوس حضرت اشرف» به نویسندگی و کارگردانی حسین پاکدل از تهران، نمایش «گروه کَر یتیمان» به نویسندگی و کارگردانی «جرزی زون» از لهستان، نمایش «ماترپوشکا» به نویسندگی و کارگردانی «پارسا پیروزفر» از تهران، نمایش «مستاجر» به نویسندگی و کارگردانی «ستاره امینان» از تهران، نمایش «من، سبزیف» به نویسندگی و کارگردانی «وسلکا‌کونچوا» از بلغارستان.

نمایش «نامه‌های عاشقانه از خاورمیانه» به نویسندگی مشترک «کیومرث مرادی» و «پوریا آذربایجانی» و کارگردانی «کیومرث مرادی» از تهران.

نمایش «نیم‌روز اسکاتلند» با نگاهی به مکث به اثر شکسپیر و کارگردانی «ندا هنگامی» از تهران، نمایش «وام» به نویسندگی و کارگردانی «عامر ابوالهیل» از عراق، نمایش «یرما» برداشتی آزاد از لورکا و کارگردانی مشترک «اشکان صادقی» و «الهام شکبیا» از تهران، نمایش «یک» به نویسندگی و کارگردانی «لیزا‌وربلن» از هلند، سی‌وپنجمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به دبیری سعید اسدی از اول تا دوازدهم بهمن‌ماه در تهران برگزار می‌شود.

مستانه مهاجر، تهیه‌کننده فیلم «اسرافیل»، در اظهارنظری از طریق مدیر رسانه‌ای این فیلم، اعلام کرد: «اسرافیل به عنوان تنها نماینده ایران به جشنواره فیلم برلین راه یافته؛ اما حضورش در این جشنواره قطعی نیست».

اظهاری نظری غیرمتعارف و کمی عجولانه! چون معمولاً رسم بر این است که جشنواره‌های بین‌المللی در سراسر جهان براساس تقویم کاری‌شان به طور رسمی و در روزی مشخص، اسامی فیلم‌های پذیرفته‌شده از کشورهای مختلف را اعلام می‌کنند؛ مگر اینکه دعوت از این فیلم از طریق ایمیل رسمی مدیران شصت‌وهفتمین جشنواره فیلم «برلین» به اطلاع دست‌اندرکاران فیلم «اسرافیل» رسیده باشد که در این صورت، باز هم اعلام علنی پیش‌هنگام چنین خبری، دور از قواعد حرفه‌ای به نظر می‌رسد.
باین‌حال، مستانه مهاجر چنین خبری را به‌صراحت

تأیید و عنوان کرد: ««اسرافیل» به شصت‌وهفتمین جشنواره فیلم برلین دعوت شده و طبق اطلاعاتی که داریم، تنها نماینده ایران در آن فستیوال است؛ اما من به عنوان تهیه‌کننده و خانم پناهنده به عنوان کارگردان، هنوز به نتیجه قطعی برای نمایش فیلم در آن جشنواره نرسیده‌ایم».

این تهیه‌کننده در گفت‌وگو با «شرق» تأکید کرد بیش از این درباره فیلم و سرنوشت آن صحبت نخواهد کرد و در برابر این پرسش که «آیا حضور نیاقتن فیلم در جشنواره برلین، حاصل «تردید» شماسست یا تصمیم»، پاسخ داد: «قطعاً این نگاه حاصل تصمیم من و خانم پناهنده است». اما پرسش‌های متعددی در این مسیر مطرح می‌شود؛ به طور مثال آیا دست‌اندرکاران این فیلم در برابر دعوت دیگر جشنواره‌های خارجی هم چنین تصمیمی اتخاذ می‌کنند؟ یا اساساً هنوز فیلمی که شرکت آن به طور رسمی در جشنواره‌ای اعلام نشده، حضور یا عدم حضورش پرسش‌برانگیز خواهد بود؟ آیا اصولاً رسم بر این است که فیلم‌سازان در برابر کارهای

هنر

یک مقام آگاه در گفت‌وگو با «شرق»

فیلم‌های مجوزدار منعی برای حضور در «برلین» ندارند

فرانک آرتا

انجام‌داده‌شده‌شان مورد پرسش قرار خواهند گرفت یا در برابر کارهای انجام‌نشده‌شان؟ و
باین‌حال، این موضوع را بررسی کرده‌ایم و واقعیت این است که اسم جشنواره برلین با وقایع روزهای حضور آنکه لُوَکه (Anke Leweke)، نماینده رسمی این جشنواره در تهران، گره خورده است.
چندی پیش سایت سینماسینما نوشت: «آنکه لُوَکه که به همراه نوش‌آفرین دستوری، کارشناس مشاور انتخاب جشنواره فیلم برلین و مترجم، قصد داشت صبح یکشنبه هفتم آذر، ایران را به مقصد آلمان ترک کند، موفق به این سفر نشد. دلیل راهی‌نشدن او با پرواز برلین، این بود که قبل از پرواز و در آخرین چک در فرودگاه، پاسپورت دستوری از او گرفته می‌شود و در این وضعیت لُوَکه نیز تصمیم

می‌گیرد سوار هواپیما نشود. بعد از این مرحله چمدان‌های هر دوی آنان بازرسی می‌شود؛ چمدان پر از فیلم لُوَکه از فیلم‌ها خالی می‌شود و آثاری که او برای بازبینی انتخاب کرده بود، از او گرفته می‌شود. به لُوَکه گفته شده مشکلی برای ترک ایران ندارد و دوشنبه هشتم آذر ایران را ترک خواهد کرد. اما دستوری با وجود آنکه دارای پاسپورت آلمانی است و سال‌هاست به عنوان پزشک در آلمان زندگی می‌کند، فعلاً تازمانی‌که بررسی‌ها درباره او انجام شود، امکان خروج را از ایران ندارد. پاسپورت دستوری درحال‌حاضر ضبط شده است».

بعد از آن دادستان تهران هم به ماجرای دستگیری نماینده جشنواره برلین واکنش نشان داد. عباس جعفری‌دولت‌آبادی گفت: «اخیراً خانمی به نام

فرانک آرتا

گفت‌وگو با جیستاثربی، کارگردان و نویسنده

دارم افشاگری می‌کنم

رضا آشفته

«شب» نمایشی با بازیگری، نویسندگی و کارگردانی جیستاثربی است که به مدت هفت شب و ساعت ۱۹ در تالار قشقایی اجرا می‌شود. در این درام روان‌کاوانه که براساس ترس‌های یک زن اجرا می‌شود، او وللی سلیمانی بازی می‌کند و طراح صحنه‌اش با نیایش میمندئ‌ژاد، موسیقی‌اش از علی سینا رضانیا و کریمش با ماریا حاجیهپاشت.

تصویر گرفته و گذاشته‌اند که دراین‌باره است. اینها جمله‌های نمایش است؛ برای مثال می‌گویم: از شب ترس بالاخره صبح می‌شود و غیره. به‌رحال این نقش سارا نام دارد و اسم همسرش هم رضاست و نمی‌خواهم خیلی با آن همذات‌پنداری کنم. در واگویه‌هایم اما بخش پنهان زندگی‌ام هست. اما در کار قبلی یک زن بود که تمثیلی بود و او یک شب می‌رود آشغال‌هایش را بیرون بگذارد و همه آن آدم‌ها تمثیل هستند و در پایان می‌فهمیم که اصلاً بیرون نرفته است و... اما در اینجا من به‌شدت از تاریکی می‌ترسم و بازی در آن برایم بسیار دردناک است. برای همین خیلی حسی بازی می‌کنم و همین چند روز پیش که در قشقایی داشتیم با نور تمرین می‌کردیم، مدام به من هشدار می‌دادند که چرا داخل نور موضعی نمی‌روی؛ چون بازی را تکنیکال می‌بینند و من آن را کاملاً حسی گرفتم‌ام و به آنها گفتم زیاد به من گیر ندهید. من مشکل ریه هم دارم و صدا در قشقایی به ردیف‌های آخر نمی‌رسد و این صایم را

هم آره و هم نه. نه؛ چون در کار قبلی خودم بازی نمی‌کردم و بازیگر ممکن است طوری بازی کند که دیگر در آن چپستاثربی به چشم نیاید اما در اینجا آره؛ چون خودم بازی می‌کنم. هوشک هیه‌اوند، داور بازی، می‌گفت تا اینجا بهترین کاری است که از تو می‌کردم چون هر بازیگری که تست شد، نتوانست آن چیزی باشد که این نقش بود. این نقش یک جورهایی عادی و صمیمی بازی می‌کنم. این نقش به‌شدت خودم هستم و نیستم. هستم چون دغدغه‌ام تاریکی و ترس است و الان هم در کانالم و در اینستاگرام جمله‌هایی را از من بچه‌ها

«آنکه لُوَکه» وارد کشور شده و پس از ارتباط‌گیری با برخی محکومان فتنه، با به‌همراه‌داشتن بیش از ۶۰ فیلم زیرزمینی و غیرمجاز قصد خروج از کشور را داشت که حین خروج دستگیر شد». با توجه به این واقعه، تحلیل‌ها براین بود فیلم «اسرافیل» به دلیل این مسئله از حضور در این جشنواره سر باز می‌زند؛ اما بنا به اظهارات یک منبع مطلع، فیلم «اسرافیل» دارای پروانه نمایش در جشنواره فیلم‌های خارجی است و از این نظر مشکلی برای حضور در جشنواره برلین ندارد. ضمن اینکه اصولاً فیلم‌های ایرانی با داشتن مجوزهای رسمی و قانونی، هیچ منعی برای حضور در جشنواره برلین ندارند.

رابطه سینمای ایران با جشنواره برلین هم مناسب است؛ اما آنچه متولیان فیلم «اسرافیل» را به تردید واداشته، این است که فیلم در بخش اصلی جشنواره برلین پذیرفته نشده و از آنجاکه برای بخش‌های دیگر دعوت شده، بنابراین ترجیح می‌دهند شانس حضور در جشنواره فیلم کن را از دست ندهند؛ چون طبق قوانین جشنواره‌های درجه الف، پذیرفته‌شدن فیلم‌ها در بخش‌های اصلی هنگامی امکان‌پذیر است که برای نخستین بار در همان جشنواره به نمایش درآیند و پیش از آن در جشنواره بین‌المللی دیگری حضور نداشته باشند. پیش از این، دو سال گذشته «ناهید» به کارگردانی آیدا پناهنده در جشنواره کن حضور پیدا کرد و جایزه «آینده نویدبخش» را دریافت کرد و طبعاً دست‌اندرکاران فیلم ترجیح می‌دهند شانس جشنواره فیلم کن را از دست ندهند. «اسرافیل» دومین فیلم بلند سینمایی پناهنده است که بخش مسابقه سی‌وپنجمین جشنواره فیلم فجر راه پیدا کرد و ازآنجاکه این جشنواره ملی است و نه بین‌المللی، حضور در آن مانعی برای شرکت فیلم در جشنواره‌های جهانی ندارد. این فیلم درامی درباره چالش‌ها و نیازهای عاطفی و روابط انسانی است. هدیه تهرانی، مریلا زارعی، هدی زین‌العابدین و پژمان بازیگرانی اصلی این فیلم هستند.

فرانک آرتا

ضعیف می‌کند. درحالی‌که باید با همان شور و حال درونی‌ام بازی کنم. شاید پیش از این در تالار کوچک‌تر تمرین کرده‌ام و حالا باید به نور و گریم و لباس و حساس شوم چون طراح لباس برایم کت و دامن سرخ طراحی کرده که اصلاً در عمرم پوشیده‌ام و این کار را سخت می‌کند و حتی به خانم حاجیهپاشته‌ام که خیلی به گریم اعتقادی ندارم و نمی‌دانم چطور با آن کار ببایم.

● **شاید بشود گفت بازی، شما را انتخاب کرده است؟**
شاید این بازی پایانی هم باشد چون شروعی در میان نیست و شاید این هفت شب دیگر تکرار نشود و این همه‌جور تششی برایم ایجاد می‌کند و شاید دیالوگی از یادم برود که کار بازیگر مقابلم سخت‌تر شود چون خودم نویسنده و کارگردان هم هستم. البته پیش از این هم دو بار برای سریال و یک بار برای تله‌فیلمی که خودم نوشته بودم، دعوت به کار شدم اما بازی را قبول نکردم. حتی برخی از کارگردان‌های تئاتر هم از من دعوت کرده‌اند که نقشی را بازی کنم که به خودم خیلی شبیه است یا من از پیش بخواهم آمد.

● **چرا از نظر خودت متن از بازیگری برایت مهم‌تر است؟**
این متن هم قابلیت رتال و هم سوررئال دارد و برای همین طراح صحنه‌ام دقیقاً نمی‌داند چگونه صحنه را طراحی کند. گاهی پیشنهاد رتال می‌دهد و گاهی هم همه‌چیز را می‌خواهد و وارونه جلوه دهد که سوررئال جلوه کند که من آن را اصلاً نپذیرفتم‌ام. برای همین سعی کرده‌ایم فضا را خالی بگیریم و بسا کمترین چیزها بازی را پیش ببریم و این به بازی خودم برمی‌گردد که گاهی واقعی و عینی‌شدن و گاهی ذهنی و درونی‌شدن را به نرمی بازی می‌کنم. در فضا مدام تضاده‌ا حضور دارند.

● **تو این بار دو شیوه قبلی‌ات یعنی؛ اسطوره و درونی را با شیوه واقع‌گرا و بیرونی درآمیخته‌ای؟**
بله. دقیقاً. معلوم هم نیست کجا این مرزها شکسته می‌شود و این را بازی‌ام پیش می‌برد چون معلوم نیست کدام جمله‌ام ذهنی است و کدام را در لحظه دارم به بازیگر مقابلم می‌گویم. کماشو می‌گوید پروژکتورها بی‌رحم‌اند و بازیگر نمی‌تواند خود را پنهان کند و شکسپیر هم در هملت می‌گوید بازیگران نمی‌توانند رازی را پنهان کنند و همه‌چیز را خواهند گفت. بنابراین من هم دارم افشاگری می‌کنم.

بازتولید

یعقوبی و تجویدی برصحنه

● **شرق**: محمد یعقوبی با نمایش «تنها راه ممکن» و فرهاد تجویدی با نمایش «من» بهمن امسال به صحنه می‌آیند.

این دو نمایش بازتولید هر دو کارگردان است که «تنها راه ممکن» در تئاتر شهر و «من» در تالار محراب اجرای عمومی شده‌اند. محمد یعقوبی «تنها راه ممکن» را از ابتدای بهمن در سالن تئاتر باران روی صحنه می‌برد. او «تنها راه ممکن» را در سال ۱۳۸۴ در سالن سایه مجموعه تئاتر شهر روی صحنه برد و این اجرای جدید، پروژه پایانی دو کارگاه بازیگری محمد یعقوبی است که ازسوی کمپانی تئاتر باران و آموزشگاه هنری «سینمایش» برگزار شده است. «تنها راه ممکن» از ۹ قطعه نمایشی کوتاه به نام‌های «ناگفته‌ها»، «کلاغ‌ها و آدم‌ها»، «اپیدمی خنده»، «پدر»، «جایی دور از این‌جا»، «افسانه»، «پژواک»، «منطقه آزاد» و «تنها راه ممکن» تشکیل شده است.

در این نمایش امیر ادیب، امیر اکبری، محمد بکانیان، هما پریسان پارسایی‌سرشت، سامان تیموری، مازال جعفرقلی‌زاده، فروغ جعفری، مریم حدیدی، سارا خویان، یاسمن‌دخت دباغ، کیسان دیاج، محمدرضا ذوالفقاری، پیام رحیمی، پوریا رستمی، محسن زین‌العابدین، عباس سهراب، الناز شاهوردی، فرنوش شگری، محمد شگری، مهدی صفزاده‌خانیکی، احمد صمیمی، معین ضرابی، محمدجواد طووانی، آرش عباس‌زاده، مریم عباسی، بهاره قربانی، شیرین کاظمیان، محمد کمانی، محمدمهدی لרستانی، ولی محسنی، خشایار مرادی، محمد ملک‌نیا، مینا نورالدین، رعنا نریمان، سیدامیر هاشمی، سیده شقایق هاشمی‌پوراصیل و هادی یوسفی‌صالح (به‌ترتیب حروف الفبا) بازی می‌کنند.
نمایش «من...» کاری از فرهاد تجویدی از دهم بهمن با حضور ۸۰ بازیگر جوان اجرای خود را در سالن اصلی پردیس تئاتر تهران آغاز می‌کند. با آغاز فعالیت «پردیس تئاتر تهران» و افتتاح این مرکز به‌عنوان یک مجموعه بزرگ تئاتری، نمایش «من...» به‌عنوان تولید این مرکز نمایشی جدید روی صحنه می‌رود. «من...» روایت نمایشی از زندگی مردمان شهر و رفتار اجتماعی آنها در برابر یکدیگر است که تضاد رفتاری اشخاص جامعه در چند تابلو نمایشی را نشان می‌دهد. شیوه اجرایی این نمایش تلفیقی و مدرن که مبتنی بر بدن و حرکت گروهی است، با تصویرسازی هیجانی یک نوع وضعیت مطلوب انسانی را تجسم می‌کند.

پردیس تئاتر تهران از ماه بهمن و به مناسبت دهه مبارک فجر فعالیت خود را آغاز خواهد کرد. این مجموعه با داشتن ۱۰ سالن نمایشی و امکانات مختلف در منطقه شرق تهران، واقع در اتوبان امام علی جنوبی، خروجی شهید محلاتی (به سمت شرق) خیابان شهید شاه‌آبادی جنوبی، بعد از میدان مالک اشتر، خیابان شهید بقایی، جنب فرهنگ‌سرای خاوران واقع شده است.

محمدحسن سجودی درگذشت

● **شرق**: محمدحسن سجودی، مترجم و روزنامه‌نگار قدیمی، دار فانی را وداع گفت. او که عموی دکتر فرزاد سجودی، زبان‌شناس و استاد دانشگاه، بود، بامداد پنجشنبه ۲۳ دی در روستای زادگاهش در توابع گلیایگان درگذشت. از سجودی مقالات و کتاب‌های زیادی مانند گیتار من (سرودها و ترانه‌های ویکتور خارا)، در ستایش و نکوشش آزادی، تئاتر در آسیا، چشمان دفن‌شدگان/ میگل آنخل آستوریاس، به‌جا مانده است. به همین مناسبت، امروز (۲۵ دی) ساعت ۱۷ مراسم بزرگداشتی برای وی با حضور اسدالله امرایی و فرزاد سجودی در مؤسسه «آپ آرت مان» برگزار می‌شود.

«امپراطور جهنم» ازفجر انصراف داد

● **شرق**: سازندگان فیلم «امپراطور جهنم» که متقاضی شرکت در سی‌وپنجمین جشنواره فیلم فجر بودند و اثرشان در بخش چشم‌انداز جشنواره پذیرفته شد، از حضور در این رویداد سینمایی انصراف دادند. به گزارش روابط‌عمومی جشنواره فیلم مقاومت، محمد خزاعی (تهیه‌کننده) و پرویز شیخ طادی (کارگردان فیلم سینمایی «امپراطور جهنم») در نامه‌ای خطاب به حجت‌الله یوبنی، رئیس سازمان سینمایی، انصراف خود را از شرکت در جشنواره اعلام کردند که در بخشی از این نامه آمده است: ترجیح می‌دهیم به صورت رسمی انصراف خود را از حضور در این رویداد سینمایی اعلام داریم».

فرانک آرتا

اصلاحیه

شرق: در صفحه ۱۲ روزنامه ۱۸ دی مطلبی به قلم احمدرضا دلوند درباره چیدمان «صدا – تصویر» منتشر شد. بروشور این نمایشگاه به قلم وود فامورزاده و نیکزاد عربشاهی نوشته شده است که به اشتباه «مژه طباطبایی» ذکر شده بود. به این وسیله پوزش خواسته و تصحیح می‌شود.